

На данашњи дан **2010. године** у Москви, на станицама метроа "Лубјанка" и "Парк културе", догодили су се терористички напади жена самоубица, при чему је преко 100 особа повређено, а коначни биланс је показао да је погинуло 40 особа. Акт су извели исламски терористи са Кавказа.

Данас је **недеља, 29. март, 88. дан 2015.** До краја године има 277 дана.

1461 - У најкрвавијој бици Рата двеју ружа у Енглеској, око 36.000 војника под заставом династије Јорк поразило је код Тоутона у Јоркширу око 40.000 војника армије династије Ланкастер, осигуравши тиме енглески престо Едварду IV.

1772 - Умро је шведски мистик, филозоф и природњак Емануел Сведенборг, аутор специфичног мистичко-теозофског учења. О његовим визијама писао је Имануел Кант у спису "Снови једног духовника". Убрзо после његове смрти 1772. појавила су се "Друштва сведенборгијанаца", из којих је настала Црква Новог Јерусалима. Његова дела веома су читана и данас. Дела: "Opera philosophica et mineralia", "Arcana coelestia", "De nova Hierosolyma".

1792 - Умро је шведски краљ Густав III, 13 дана пошто је атентатор пуцао на њега у опери у Стокхолму. Од ступања на престо 1771. владао је чврстом руком, али је био и велики покровитељ уметности. Ратовао је против Русије од 1788. до 1790. и безуспешно је покушавао да заузме Санкт Петербург. Инспирисан атентатом на њега, Ђузепе Верди је написао оперу "Бал под маскама".

1809 - Шведски краљ Густав IV морао је да абдицира после серије пораза шведских трупа у рату са Данском.

1814 - У Данској су Јевреји законом изједначени у правима са осталим грађанима.

1848 - Почео је трогодишњи рат Данске са Пруском у којем су Данци претрпели пораз и изгубили велики део територије на југу полуострва Јитланд.

1849 - Велика Британија је на основу споразума с раџом од Лахора анектирала Пенџаб и припојила га Индији.

1864 - Грчка је повратила суверенитет над острвима у Јонском мору, до тада под колонијалном управом Велике Британије.

1867 - Велика Британија је од Квебека, Онтарија, Нове Шкотске и Њу Бранзвика формирала доминион Канаду, у који су 1878. укључене остале британске територије северне Америке изузев Њуфаундленда. Вестминстерским статутом Канада је 1931. постала доминион у саставу британског Комонвелта, а коначне границе добила је 1949. прикључењем Њуфаундленда.

1891 - Умро је француски сликар Жорж Сера, оснивач и главни представник школе поентилиста или дивизиониста, који се више ослањао на науку о светлости него на непосредно опажање. Наносио је на платно мноштво ситних тачака чистих боја спектра, које се у оку посматрача сливају у шаре и тонове. Најчешће је сликао пејзаже, призоре из циркуса или са купалишта.

1894 - Професор Пољопривредног факултета у Београду Михаило Аврамовић основао је у Вранову код Смедерева прву српску земљорадничко-кредитну задругу. Убрзо је покрет оснивања задруга у Србији узео маха и 1895. створен је Главни савез земљорадничких задруга.

1895 - Рођен је Станислав Краков, српски књижевник, новинар, филмски стваралац. Његов отац, родом Пољак, дошао је у Србију као војни лекар. Станислав је, као

гимназијалац, по избијању Првог балканског рата 1912. с непуних 17 година покушао да се прикључи српској војсци, али је, пошто је због младости одбијен, ступио у добровољце Војводе Вука. Из Балканских и И Светског рата изашао је с највишим српским и савезничким одликовањима. Апсолвирао је права 1924. Спадао је међу најутицајнија и најпопуларнија "пера" у новинарству Краљевине Југославије. Уређивао је "Време"(1934-38), "Наша крила"(1924-39), "Телеграм". Био је директор Радио-Београда (1940-41). Као књижевник постао је познат двадесетих ратним романом "Крила". Бавио се и филмским стваралаштвом - аутор је познатог филма "За част отаџбине". Својим средствима основао је музеј чија су централна тема биле старине Јужне и Старе Србије. Током Другог светског рата подржавао је генерала Милана Недића, отуда је остатак живота провео у беди у Француској. Књижевна критика његова дела сматра највишим дометом српске ратне прозе. Дела: "Кроз буру", "Крила", "Кроз Јужну Србију", "Наше последње победе", "Пламен четништва", "Престолонаследник Петар", "Црвени Пјеро", "Генерал Милан Недић", "Живот човека на Балкану" (аутобиографија).

1899 - Рођен је шеф злогласне совјетске политичке полиције НКВД и потпредседник владе Совјетског Савеза Лаврентије Павлович Берија. Руководио је системом логора (ГУЛАГ) у којима су били заточени милиони људи. Постоје озбиљне сумње да је отровао Стаљина. Ухапшен је средином 1953. после смрти Стаљина, под оптужбом да је ковао заверу да преузме власт, и стрељан је децембра 1953.

1902 - Рођен је енглески композитор Вилијам Тарнер Волтон, творац осећајне и лирске музике неоромантичарског стила. Посебно је значајан по оркестарским композицијама, које се одликују дугом мелодијском линијом, богатом хармонијом и сложеним ритмом. Дела: мелодрама "Фасада", ораторијум "Балтазаров пир", "Концерт за виолину".

1903 - Српски краљ Александар Обреновић забранио је "Радничке новине", гласило Српске социјалдемократске партије. Повод су биле мартовске демонстрације против владавине Обреновића, а лист је у јуну 1903. после убиства Краља и његове супруге Драге и пада династије Обреновић, поново почео да излази.

1912 - Енглески поларни истраживач Роберт Фалкон Скот умро је од зиме и глади при повратку са Јужног пола, где је стигао 13. јануара 1912, четири седмице после Норвежанина Руалда Амундсена. Спасилачка екипа пронашла је касније смрзнута тела чланова његове експедиције, рђаво опремљене за велики подухват, надамак једне од станица за снабдевање у леденој пустоши Антарктика, као и дневник у којем је описана њихова агонија.

1945 - Влада Совјетског Савеза званично је признала владу Демократске федеративне Југославије. Пре ње владу нове Југославије признале су Велика Британија и САД.

1946 - Новим уставом Златна Обала (сада Гана) постала је прва британска колонија у Африци са афричком већином у парламенту, али је на пуну независност чекала још 14 година.

1956 - Одлуком Градског већа у Новом Саду је основано "Стеријино позорје", поводом 150 година од рођења и стогодишњице смрти српског комедиографа Јована Стерије Поповића. Сваке године у мају, у Новом Саду, се организује "Стеријино позорје" и оно је знатно допринело унапређењу позоришне уметности код Срба као и развоју драмске књижевности.

1967 - Поринута је прва француска нуклеарна подморница.

1972 - Боливија је протерала 119 чланова совјетске амбасаде у Ла Пазу, оптуживши Москву да финансира левичарске побуњенике.

1974 - Прве фотографије Меркура снимео је амерички вештачки сателит "Маринер 10".

1990 - Премијер Аустралије Боб Хоук добио је изборе, поставши први лабуриста који је четири пута узастопно освојио положај шефа владе.

1994 - Хрватска и Република Српска Крајина потписале су прекид ватре којим је требало да буде окончан грађански рат, али је режим у Загребу на крају прибегло оружаном сили, окупиравши Западну Славонију почетком маја 1995, а остале делове РСК, изузев Сремско-барањске области, почетком августа 1995.

1997 - Погинуло је више од 50 албанских избеглица који су бежали због крвавих нереда у Албанији, захваћеној антивадином побуном, када је бродоћ у којем су се налазили потонуо после судара са италијанским ратним бродом у јужном Јадрану у близини италијанске обале.

1999 - Командант Ратног ваздухопловства и Противвадушне одбране Војске Југославије генерал-потпуковник Спасоје Смиљанић саопштио је да су у првој седмици агресије НАТО на Србију (СРЈ) јединице под његовом командом обориле седам непријатељских авиона, укључујући амерички "Ф-117 А", три хеликоптера, три беспилотне летилице и 30 крстарећих ракета.

2003 - Умро је совјетски и руски генерал Керим Керимов, један од твораца совјетског свемирског програма. Стручњак за ракетну технологију, Керимов је развијао ракете током Другог светског рата, а касније је одиграо одлучујућу улогу у раном развоју совјетског свемирског програма. Имао је кључну улогу и у развоју свемирских летова с посадом, а надгледао је и изградњу орбиталне свемирске станице "Мир". На основу налога совјетских власти, име генерала Керимова држано је у најстрожој тајности током највећег дела његове каријере.

2004 - Ирска је постала прва земља у Европи која је забранила пушење у пабовима, ресторанима, хотелима и на радним местима.

2004 - НАТО је званично проширен на седам нових земаља источне и југоисточне Европе, са дотадашњих 19 на 26. Нове чланице постале су Бугарска, Естонија, Летонија, Литванија, Румунија, Словачка и Словенија.

2007 - У удесу рибарског брода који је потонуо у близини обале Гвинеје, недалеко од престонице Конакри, од око 120 путника приликом потонућа, 36 је преживело.

2008 - Најмање 65 рудара погинуло је пошто се после обилних киша урушио рудник полудрагог камена у Танзанији. Рудник полудрагог камена по имену Танзанит, чија налазишта постоје само у тој источноафричкој земљи, налази се четрдесетак километара југоисточно од града Аруше, на североистоку Танзаније.

2008 - Умро је Рајко Митић, прослављени српски фудбалер. Спортску каријеру започео је 1938. у БСК-у, наставио је током рата, да би када је основана Црвена Звезда 1945. постао њен први капитен. Као капитен Митић је са Звездом освојио пет титула првака Југославије, а Куп Југославије четири пута. За репрезентацију је наступио у 59 наврата. Од 1967. до 1970. био је селектор репрезентације тадашње Југославије.

2009 - Умро француски композитор Морис Жар, добитник чак три Оскара за филмску музику: за "Лоренса од Арабије (1962), "Доктора Живага (1965) и "Пут за Индију" (1982). Сарађивао је са многим великим режисерима као што су Алфред Хичкок, Џон Хјустон, Лукино Висконти и Питер Вир. Аутор је музике за 150 филмова међу којима су и хитови "Година опасног живљења", "Гориле у Магли" и "Друштво мртвих песника".

(РТВ)